

Poznámky k tvorbě herbáře

Cílem tohoto pracovního úkolu je seznámení žáků s druhy stromů, které rostou v okolí školy nebo obce a následné porovnání jednotlivých druhů z hlediska zastoupení v lesích v minulosti a současnosti (viz skladba_lesa.pdf). Podle věku žáků a času, který chceme poznávání stromů věnovat, můžeme zadat sběr vzorků jako domácí úkol nebo je sebrat na společné vycházce v okolí školy. S mladšími dětmi můžeme splnit zadání úkolu společně, každé dítě vytvoří jeden herbářový list a společně doděláme úvodní seznam (zde pak podle zadání v úkolu kroužkujeme názvy stromů červeně nebo zeleně) ke všem listům. Větší děti mohou tvořit svůj herbář a seznam stromů samostatně. Vytvořené herbáře můžeme využít při výuce mladších žáků, při dnu otevřených dveří školy, na výstavu v místní knihovně.

Zásady pro sběr a sušení rostlin naleznete na <http://www.priroda.cz/clanky.php?detail=1135>

Seznam rostlinných druhů (včetně stromů a keřů), jejich fotografie a popis naleznete na <http://botany.cz/cs/rubrika/herbar/> Tyto stránky jsou určeny spíše pro učitele a dohledání potřebných informací, pro děti jsou příliš odborné.

Návrh na popisek druhů (viz herbarovy_list.pdf ve verzi k tisku):

- Název česky:
- Název latinsky: slouží hlavně ke sdělení, že existuje vědecký název rostlin, aby se dorozuměli vědci z celého světa
- Místo sběru: lokalita, může obsahovat i stručný popis místa, kde strom roste, např. alej, okraj lesa, volně rostoucí na louce
- Datum sběru:
- Sběratel:

Poznámka: mohou žáci dopsat cokoli nebo může zadat učitel nějakou konkrétní informaci, kterou budou všichni sledovat stejně

Doporučení k stromovému herbáři – sbíráme list, plod (na objemné plody mohou sloužit jako schránka průhledné sáčky, které polepíme samolepkou s popiskem nebo krabičky) případně květ, na herbářový list mohou žáci dokreslit i obrys stromu.

K určení stromů nebo k doplnění dalších informací můžete využít například následující knihy:

- AAS, Gregor a Andreas RIEDMILLER. Stromy: praktická příručka k určování evropských jehličnatých a listnatých stromů. Vyd. 4. Překlad Věra Strádalová. Ilustrace Hans Held. Praha: Slovart, 2005, 255 s. Kapesní atlas. ISBN 80-720-9687-7.
- BOLLIGER, Markus. Keře: v Evropě zdomácnělé a zavedené druhy. Vyd. 1. Ilustrace Hans Held. Praha: Ikar, 1998, 287 s. Průvodce přírodou (Ikar). ISBN 80-717-6725-5.
- KREMER, Bruno P. Stromy: v Evropě zdomácnělé a zavedené druhy. 1. vyd. Praha: Ikar, 1995, 287 s. ISBN 80-858-3092-2.

Občanské sdružení Ametyst uskutečnilo také projekt věnovaný stromům „Seznamte se se stromy“. Během tohoto projektu jsme pro vás připravili sadu určovacích koleček ke stromům, podrobné metodiky k procházce za stromy centrem Plzně a v oblasti Chlumu, včetně potřebných map a pracovních listů. Na níže uvedených internetových stránkách najdete všechny připravené materiály volně ke stažení <http://ekovychova.ametyst21.cz/ke-stazeni/seznamte-se-se-stromy/2.html>. V případě zájmu o určovací kolečka se prosím ozvěte na ekovychova@ametyst21.cz

Další náměty i s popisem konkrétních činností k využití stromů ve výuce najdete také na http://labyrinth.ametyst21.cz/index.php/ke-staeni/cat_view/38-metodicke-listy